

131 KILOMETER
FRÅN
KRISTINEHAMN**VAKERN**HÖJD ÖVER
HAVET
310 METER

HÄR BODDE 200 MÄNNISKOR...

VAKERN (Expres- sen). Det här är byn som dog med järnvägen. Vakern, en öde station 131 kilometer norrut längs Inlandsbanan från Kristinehamn.

En gång fanns här både Konsumaffär, post, skola och privat lanthandel.

I dag — ingenting...

Det var redan tidigt på 60-talet som SJ fattade principbeslut om att lägga ned den olönsamma biten av Inlandsbanan från Lesjöfors upp till Vansbro och vidare till Mora.

För litet resandeunderlag sade SJ.

Det gällde för Vakernborna att bevisa motsatsen. Så de löste returbiljett från Vakern ner till hållplatsen vid Vakernskogen och reste som toknattar — för att höja statistiken.

Redan bestämt

Då svarade SJ med att dra in turer. För det var ju redan bestämt. Banan skulle läggas ned.

— Och någon järnvägslär vi aldrig få hit igen, säger Konrad Jansson.

Annars är banan ganska intakt. SJ ville riva upp spåret — men det satte sig militären emot.

Militären har alltid tillhört Inlandsbanans främsta tillskyndare.

"Finnbyn" Vakern skattade åt förgångelsen i samma ögonblick den sista räsbusen vinkades av från stationen för ganska exakt 10 år sedan.

Den var förstas dödsdömd långt innan. Järnvägen var byns livsnerv. Här bodde och levde runt 200 människor en gång. Här fanns ett sågverk, en självbärande industri som gav bygden liv.

Människorna levde av skogen.

Billerud

Men sägen köptes upp av det stora skogsbolaget Billerud.

Som genast lade ned den. I dag bor inte en människa i byn. Den ligger där som en spökstad i Vilda västern:

Det finns en brevlåda mitt i byn. Varje dag kommer lantbrevbärare Hans Claesson från Vansbro för att tömma lådan.

— Men här har inte funnits något att tömma sedan i augusti, säger han.

SJ lä ner järnvägen till Vakern för tio år sedan. Då bodde 200 människor där. Det fanns skola, flera affärer, post och ett sågverk. Vakernborna kämpade för sin järnväg, men SJ hade fattat sitt beslut, och människorna måste flytta.

Till "finnbyn" Vakern kommer man längs en 15 kilometer lång ödeväg. Den byggdes i samband med krigsslutet i mitten av 40-talet.

Före dess fanns bara järnvägen.

I Vakernskogen, en utby två kilometer söderut från Vakern, bodde sista människorna i den här bygden. Det är Göta och Konrad Jansson, bägge födda i Vakern.

— Vi kunde aldrig med att flytta härifrån, säger de. Först hade vi ett litet jordbruk med kor och häst. Sedan blev vi för gamla för att flytta.

50 barn i skolan

Konrad Jansson minns Vakern från förr i tiden.

— När jag gick i skolan var det 50 ungar som gick där samtidigt med mig, säger han. Det var fari här på den tiden. När järnvägen försvann tog allting slut.

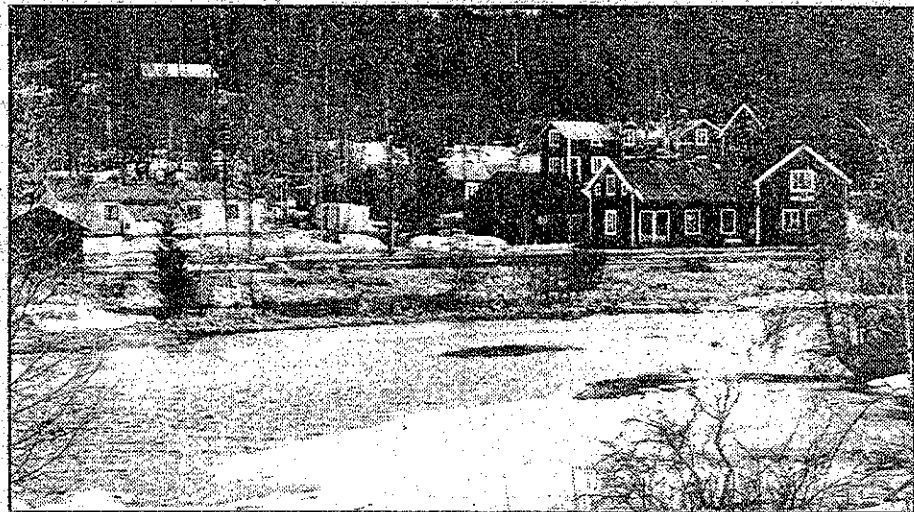
Men människorna i Vakern slogs för sin järnväg.

Banan anses ha strategisk betydelse som transportled mitt inne i landet i händelse av invasion utifrån.

Så än i dag ligger järnvägsspåren kvar.

Det växer björksly mellan spåren och sliparna är

Nu finns ingenting

Alla hus och lokaler är fortfarande intakta i Vakern. Bara två människor är bofasta. På sommaren är byn ett paradiset för stockholmarna.

väl uppruttna på sina håll. Men det är ett inte alltför stort jobb att sätta banan i stånd.

Sommarparadis

Byn Vakern ligger där fullt intakt. Affärslokalerna, den gamla skolan och till och med stationshuset står kvar. Det hänger gardiner i fönstren. Byn är numera ett sommarparadis för vild-

markshungrande stockholmarna.

— Jo, på sommaren lever byn upp, säger lantbrevbärare Claesson. Då får man fara i ilbud med både post och matvaror.

— Men något riktigt liv — det blir det nog aldrig mer i den här trakten. Så säger pensionären Konrad Jansson i Vakernskogen.

— Och järnvägen, den får

vi nog aldrig tillbaks. När vi försvinner då gör hela bygden. Vi är de sista invånarna.

Byn Vakern ligger underskönt belägen mitt inne i de gränslösa skogarna i västra Dalarna.

Allt är välskött — nästan perfekt. Det ser ut som byn bara ligger där och väntar på att tas i bruk igen.

BERTIL BROMAN